

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษานำมาสรุปผลและอภิปรายผล ดังนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ และอาชีพ
3. เพื่อการศึกษาข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนจำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 3,988 คน (สำนักทะเบียนอำเภออาจสามารถ.2553)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตเทศบาล ตำบลอาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มาจากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลในการวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ใน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102)

ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการให้ข้อเสนอแนะและแสดงความคิดเห็นของประชาชนในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบ การดำเนินงาน ใช้วิธีการเปรียบเทียบ t -test (Independent Sample) และ F -test (One-Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ปราบกฏผลการศึกษา ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และอยู่ใน

ระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพของประชาชน พบว่า ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

3. ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด คือ ควรจัดโครงการเทศบาลเคลื่อนที่เพื่อรับฟังปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ประชาชนเสนอให้ดำเนินโครงการ ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับงานจ้างของเทศบาลทุกโครงการ เทศบาลควรรับฟังสิ่งที่ประชาชนเสนอให้ระงับการดำเนินโครงการบางเรื่อง เทศบาลควรจัดให้มีโครงการ ด้านการพัฒนาการเกษตร และกลุ่มอาชีพอย่างมั่นคง และเทศบาลควรดำเนินโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นสาธารณูปโภคของประชาชนให้ครบทุกหมู่บ้าน

อภิปรายผล

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษานำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด มีส่วนร่วมในด้านผลประโยชน์ระหว่างประชาชนกับเทศบาลน้อยตามระดับค่าเฉลี่ยในผลการวิจัย

ผลการศึกษาสอดคล้องกับ นันทนา วรธนภูติ (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมทางการเมือง

เมืองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สุรชาติพิศ ฉั่วสกุล (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมผู้นำท้องถิ่นมีส่วนร่วมทางการเมืองรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรืองยศ ปรีดี (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตชนบท จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง บุญเทียน จันสุข (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสยอยู่ในระดับปานกลาง

แต่ไม่สอดคล้องกับ ศรารุท ศรีประเสริฐ (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนในเทศบาลตำบลลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสูง สมบูรณ์ กนกหงส์ (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก นภรัตน์ เจริญรัตน์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมต่อการพัฒนาเทศบาลนครเชียงใหม่อยู่ในระดับต่ำ สิ้นธุ์ มุ่งดี (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สตรีกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในท้องถิ่นอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า สตรีในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ มีส่วนร่วมทางการเมืองปกครองท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำ นัญญิกาล ศรีจันทร์โท (2551: 101) ได้วิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนจำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการ นำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุและอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการ นำแผนสามปีไปปฏิบัติโดยรวมไม่แตกต่างกันผลการศึกษาที่พบไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. เทศบาลตำบลอาจสามารถ ได้ดำเนินการรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติระเบียบของกระทรวงมหาดไทยทุกขั้นตอนไม่ได้มีการเลือก ปฏิบัติต่อประชาชนคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง จึงทำให้ประชาชนที่มีเพศ อายุและ อาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการนำแผนพัฒนาเทศบาล ไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

2. ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อยู่ในพื้นที่เดียวกันซึ่งแต่ละ หมู่บ้านอยู่ใกล้เดียวกันมีสภาพแวดล้อมคล้ายกัน จึงรับรู้ข้อมูลข่าวสารและมีส่วนร่วมในการนำ แผนพัฒนาเทศบาล ไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาสอดคล้องกับ สุรชาติพิทย์ ฉั่วสกุล (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การมี ส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และพื้นฐาน ทางการเมืองของครอบครัวแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 บุญเทียน จันสุข (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนจำแนกตามเพศและระดับการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานของเทศบาลไม่แตกต่างกัน

แต่ไม่สอดคล้องกับ ฤทัยรัตน์ กากิ่ง (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วน ร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ประชาชน เพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นมากกว่าเพศหญิง นัญจिताล ศรีจันทร์โท (2551: 101) ได้วิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล นาฏ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทาง การเมือง ของประชาชนจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

จากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้ข้อเสนอแนะบางประการ อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนสามปีไปปฏิบัติของ ดังนี้

- 1.1 ควรรณรงค์ให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางเทศบาลจัดขึ้น
- 1.2 ควรรับฟังข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนิน โครงการบางเรื่อง ที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนในเขตเทศบาล
- 1.3 ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนิน โครงการด้านการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
- 1.4 ควรจัดโครงการเทศบาลเคลื่อนที่เพื่อรับฟังปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน
- 1.5 ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ประชาชนเสนอให้ดำเนินโครงการ
- 1.6 ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับงานจ้างของเทศบาลทุกโครงการ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำแผนพัฒนาเทศบาลไปปฏิบัติ ของเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด